

Afslutning nu skal føres paa det Grundlag, hvorpaa Parterne stod ved Opsigelsen af de hidtil gældende Overenskomster, samt — og saa følge de 8 Punkter. Altsaa, i den Tid har der været ført Korrespondance mellem de samvirkende Fagforbunds Hovedbestyrelse og Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse, og der har ikke været eller kunnet være nogen Tvivl hos de samvirkende Fagforbunds Hovedbestyrelse om, at det maatte komme til en Arbejdsstandning, efter at man havde pure afvist det fra Arbejdsgiverforeningen fremkomne Forslag. Det siger jeg kun, fordi jeg ikke kan glæde mig over, at Arbejderne, efter at Kampen var udbrudt, have betragtet sig som overordentlig stærkt forurettede og forulempede af Arbejdsgiverne. Jeg saa helst, at Arbejderne betragtede sig som en ligeberettiget, krigsførende Part med Arbejdsgiverforeningen. Har man haft Vilje til og følt sig stærk nok til at begynde Kampen og taget mod Slaget, synes jeg ikke, at man lige straks efter skal møde som de, der ere saa forfærdelig forurettede og overfaldne af den anden Part. Paa den Maade synes jeg ikke, man stiller sig selv paa lige Fod med den anden Part, hvad jeg gerne vilde, at Arbejderne til enhver Tid skulde gøre. Førre de Krig med Arbejdsgiverne, skulde de sige: Vi ere jævnyrdige med dem. Og ønske de ikke Krig, skulde de ikke føre det Sprog og den Korrespondance, hvormed de maa vide, at det fører til Krig. Dette til Forklaring af min Udtalelse om, at jeg vilde sætte megen Pris paa, at Arbejderne saa saa objektivt som muligt paa den Sag, at de vare i Stand til noget mere at sætte sig i Arbejdsgivernes Sted, end jeg finder, at de have gjort. Alt, hvad jeg har sagt i denne Sag — det er ikke saa overvættets meget — har jeg kun sagt for at bane Vej for bedre Forhold for en eventuel lykkelig Indblanding fra Lovgivningsmagts Side, idet jeg ikke formaar at se rettere, end at Arbejdernes og Arbejdsgivernes Interesser absolut maa dække hinanden, naar begge Parter virkelig forstaa Forholdet inderst inde, og at det er en stor Vildfarelse, naar de to Parter betragte sig som naturligt staaende i Strid med hinanden.

Landbrugsministeren (Hage): Jeg skal tillade mig at gøre nogle forhaabentlig korte Bemærkninger i Anledning af de Udtalelser, der ere faldne, efter at jeg sidst havde Ordet. Jeg skal begynde med at omtale Bygholm og Vesløs Vejler, som ere omtalte af flere ærede Talere. Det er

jo en Sag, som har stor Betydning for vedkommende Egn og for en talrig Klasse af Beboere. Jeg skal her minde om, at Koncessionen til at udtørre disse to Vejler blev given 1869 med Forpligtelse til, at Inddæmningsarbejdet skulde være endt medio Juni 1871, og paa den anden Side gav man saa Skattefrihed i 20 Aar. Da saa de 20 Aar vare forløbne, begyndte man at forhandle om Paaligning af Skat, men ved Undersøgelse af Ejendommene viste det sig, at de vare i saa ringe Kulturtilstand, at man indrømmede vedkommende Selskab en yderligere Forlængelse af Skattefriheden paa 10 Aar, til 1899, og i 1898 begyndte man saa de forberedende Arbejder til Skatteansættelse. Det var et ret vidtløftigt Arbejde, idet de tilgrænsende Lods ejere og Selskabet mange Steder havde reguleret Grænserne saaledes, at Matrikelkontorets Arbejde omfattede ikke mindre end 4 Mils Længde for at regulere Skellet. Der blev saa afkrævet Selskabet foreløbig 2,545 Kr. for Udgifterne herved, og i Parentes skal jeg tilføje, at disse Penge endnu ikke ere betalte. Sandsynligvis paa Grund af Udsigten til at komme til at betale Skat, og fordi Foretagendet vistnok altid har været daarligt — det ærede Medlem for Tisted (N. Andersen) har vist Ret i, at det staaar Selskabet i omtrent 4 Millioner — kom der Rygter op om, at Selskabet nu syntes helt at ville abandonnere Ejendommen. Det er ganske rigtigt, at dette vil kunne medføre meget ubehagelige Følger for de omboende Lodsejere, som i Tidens Løb i Tillid til, at der var tørt Land og ikke Vand, havde bebygget og tilkultiveret Jorden i Omegnen af Vejlerne. Det er nu tvivlsomt, om det ikke vil falde ind under Straffeloven, om Selskabet forsætlig lod Dæmningerne ødelægge; men selv om man gaar ud fra, at man efter Straffeloven kunde ramme den, der gjorde sligt, vil imidlertid Ulykken være sket, og det samme er Tilfældet, hvis man gaar ud fra, at Selskabet lader Dæmningerne forfalde i væsentlig Grad, i hvilket Tilfælde man vistnok kan erklære Koncessionen for forbrudt. Det offentlige kan da vel paa Selskabets Bekostning istandsætte Dæmningerne; men ogsaa i dette Tilfælde vil Ulykken være sket, og jeg erkender det berettigede i, at man ved mindelig Overenskomst kommer ud over Vanskeligheden, saa at man ikke risikerer, at en Del af Lodsejerne ser saavel deres Huse som deres Jord under Vand. Jeg skal ogsaa udtale, at jeg kan finde det rimeligt og overensstemmende med humane Principper, om Staten